

kov in 139 fl. 76 kr. stroškov, ostaja torej še v blagajnici 351 fl. 56 kr. Vsa ta poročila se jemlje od strani zbranih z odobravanjem na znanje.

Temu sledi govor g. predsednika, katerega jedro je bilo priporočilo sadjerejcem in kmetom, da naj svoja sadna drevesa požlahtnjujejo; on je dokazoval veliko razliko med žlahtnim drevjem in med divjaki, kazaje na razstavljeno množico sadja požlahtnjenih dreves in na sad nepožlahtnjenih dreves ali pa sploh sadja slabih sort. Tudi že odrasla drevesa se dajo požlahtniti — po vejah, vendar naj se v enem letu ne požagajo vse veje, ampak vsako leto naj se požlahtni nekaj vej, dokler pridejo vse na vrsto. Pokaže tudi novo praktično cepljenje z viličastimi rogovilicami in zato nalašč priredjeni špičastemu žlebiču podoben nožič. On podučuje posebno povprašujoče kmetovalce o zadevi cepljenja, jenemu na to, drugemu odgovarjajoč na druga vprašanja; imenuje jim s seboj prinesena jabelka s pravimi imeni itd. Govor o požlahtnjenji vinske trte g. Skaze je izostal, ker g. Skaza meni, da bi to večini današnjih poslušalcev itak utegnulo znano biti, obljubi pa govoriti, kadar bo več kmetskih vinorejcev navzočnih.

Zbor sprejme soglasno predlog, da se izreče zahvala za prijazno vzprejemanje naših poročil slav. uredništvom „Slov. Gospodarja“, „Slov. Narodu“ in „Südstr. Post“. — Za tem g. predsednik zborovanje sklene.

St. Jurij ob juž. želez. 20. dec. 1885.

Val. Jarc, tajnik.

Sejmovi. Dne 2. januarja v Bučah in na Vrenski gori; dne 7. jan. v Lučanah, na Ptuju, v Radgoni; dne 8. v Gradcu.

Dopisi.

Iz Maribora. (Božični teden.) Zadnji teden, dnevi pred in po božiču slišijo otrokom. Kdor še ima le kaj srca za otroke, rad poskrbi, vsak po svojih razmerah, kako veselje za otroke. To je le hvale vredno in kaže, da še krščanstvo živi v prav mnogih srcih. Božičnica družbe Mariborskih gospá bila je v sredo, dne 23. decembra, ob 4. popoldne. V navzočnosti milostljivega kneza in škofa, kanonika Kosarja in lepe vrste mestnih gospá se je v prostorijah šolskih sester lepo izvršila. Dobil je 207 revniših učenk razno obleko, 50 jih je izmed njih prejeló močnih zimskih čevljičkov in vrhu tega še vsako dekletce lep kos božičnega kruha. Dete božje naj stotero povrne vsem dobrotnikom, ki so ta darila vmogočili! — Isto popoldne so napravile usmiljene gospé v Graškem predmestju za šolarje slovenske šole božičnico in je veliko šolarjev in šolaric prejelo koristnih daril. Ta družba gospá je po

mestu premalo še poznana in vendar je toliko potrebna, kajti znano je, da v ono šolo prihaja tudi veliko vinarovskih otrok, ki imajo vsi daleč v šolo in so le slabo oskrbljeni za zimo. — Na praznik sv. Štefana, t. j. v soboto dne 26. decembra, imele pa so č. šolske sestre božičnico za domačo šolo, tedaj za tista dekleta, ki so iz drugih krajev doma, pa so pri č. sestrah v popolni vzgoji. Pri tej je bila po slovesnem blagoslovu ob 4. uri popoldne, gledališčna predstava: „Človeka greh pa milost božja“. V njej smo videli v primernih prizorih celo zgodovino odrešenja. Dekletca so nam vse v gladki besedi in ginljivem glasu peljala pred oči, da se je marsikatero oko ginjenja porosilo. Razven njih ekselencije, mil. kneza in škofa videli smo nazočih kneginjo Thurn-Taxis s princesinjo, baroninjo Goedel-Lannoy, Marenzi; potem so bili še prišli: baron Güdel Lannoy, dr. Radaž, kanoniki: Kosar, Herg pa dr. Križanič, bogoslovska profesorja dr. Mlakar, dr. Feuš, gg. kateheti Heber, Črnko in Meško. Tudi druge posvetne gospode je bilo mnogo, največ seveda gospá in gospic, in bilo je med njimi veliko taci, ki so pred leti še same bile pri č. sestrah hodile v šolo, vsem pa se je na licu bralo, da so jim č. sestre v lepem spominu ostale.

Iz Slovenjegraškega okraja. (Novi mestni župnik.) Na kvaterno nedeljo, dne 20. decembra, bil je v Slov. Gradu inštaliran novi mestni župnik, č. g. A. Šlander. Inštalacije se je udeležilo 9 duhovnikov, dasiravno v hudem mrazu in v adventnem času. Iz farovža se vrši — med strelom — slovesni uhod v lepo okinčano cerkev. Pri cerkvenih vratih sprejme starotrški župnik in duh. svetnik, veleč. g. D. Trstenjak, novega župnika in mu poda štolo in cerkvene ključe. Razun duhovnikov je spremljal novega župnika v cerkev mestni občinski odbor z g. mestnim županom, in skoraj vsi uradniki z okrajnim glavarjem, blagorod. gosp. vitezom Finetti-jem na čelu. Vsi so bili med celo službo Božjo v cerkvi. Preč. gospod stolni župnik Mariborski in kanonik Kristof Kandut je kot Slovenjegradčan novega župnika svojim rojakom predstavil, in jim v lepi, ginljivi besedi razložil, da bode novi mestni župnik svojim ovčicam skrben pastir, in kako naj bodo Slovenjegradčani njemu pridne in ubogljive ovčice. Sklenil je preč. g. govornik z opominom do svojih rojakov, naj ostanejo vedno dobri in in zvesti otroci sv. kat. cerkve, vaeti za čast Božjo in za izveličanje svojih duš. Prostorna cerkev bila je s pobožnimi napolnjena, in mnogi izmed poslušavcev bili so do solz ginjeni. Po pridigi se je služila slovesna sv. meša, pri kateri so č. gg. sosednji duhovniki novemu župniku stregli. Tudi dva brata g. župnika, preč. g. Emeran Šlander, duhovnik reda sv. Benedikta in g. J. Šlander, doktor zdravilstva,

sta se svečanosti udeležila. Pri sv. meši je mestno pevsko društvo krasno popevalo. Po dokončani službi Božji je bil v lepem, novo zidanem farovžu obed, katerega so se udeležili čē. gg. duhovniki, pa tudi nekateri odlični uradniki in mestjani. Prebivalec prijaznega Slovenjegraškega mesta bralo se je na obrazu posebno veselje, da ima mestna fara zopet svojega dušnega pastirja. Novemu g. župniku pa iz srca zakličemo: Na mnoga leta!

Iz Ljutomera. Kakor dopisi kažejo, prizadevamo si mi naš iz tujcev obstoječi občinski zastop izvreči. Štejemo si v dolžnost, da se pri sedanjem narodnem gibanju tudi mi živo borimo za svoje pravice. Naravna pravica in narodna dolžnost nam je, da v zastop domače slovenske občine Slovence izvolimo, ter si tako domačine postavimo za gospodarje občinske imovine. Nikdar se še ni čulo, da bi kje v nemški občini Slovenci gospodarili in občanom narodne pravice kratili, zakaj bi torej mi morali kaj takega še dalje trpeti. Že dolgo zadosti so nam Nemci gospodarji slovenske imovine, našega občinskega premoženja in dohodkov, ne da bi si bili najmanjšo zahvalo občanov prislužili. V njih rokah se je vrednost občinske imovine zdatno znižala, za povzdigo trga in obrtnije se ne stori nič, za ceste celo malo. Tako, čujte! imamo v trgu v domači ulici tako blato in prepade, da se kola razvesijo in kotači lomijo, za to še so pa nam 15 % občinskih naklad naložili. Po tako težavnem stališču bi človek mislil, da nam ti gospodje celo radi gospodarstvo izročijo, ali o tem bi se jako motil, naši oblasti lakomni nemčurje se zopet vtiskujejo v odbor s celo nesramno silo. Volitva je bila za 26. pr. m. razpisana, vsled nepostavne mešetarije v volilnih razredih od nekega strica pa smo morali pritožbo vložiti in res je c. k. namestništvo volitev zabranilo. To je naše Nemce spravilo v veliko zadrego, kajti ako se jim zvijača izvije, zgodi se — o groza — da postanejo Slovenci svoji občini gospodarji, ni jim dalo spati, — ob polu noči zasedeta dva najdaljša Nemca kočijo, in se peljata v Gradec pomoči prosit in glej! popoludne dospē od zgoraj sem brzovav, da se ima volitva vršiti. Ker pa se je bila dva dni prej preložitve volitve javno naznanila, in smo posamezni, še le v noči izvedeli, da se bo volitva vršila, nam ni bilo več mogoče tega vsem volilcem naznaniti, zato je smo sklenoli volitve se zdržati in zoper njo tožbo vložiti. Tako se je tedaj posrečilo naši nemški trojici, občini se zopet na vrhunec vtisnoti. Ako nam ne bi bilo mogoče, postavam veljave spraviti, bodo nas še na dalje z nemško kulturo osrečevali. Bližnjim občinam pa, ki tako živo z nami čutijo ter nam kažejo kratko naravno pot h gotovi zmagi, namreč svoji k svojim, kličemo: „Bog daj srečo!“

Od sv. Marjete na Pesnici. (Motenje božje službe. — Napad in rop.) Na Marjetsko nedeljo so se nekateri hudobni fantalini do dobrega nasrkali opijanljive pijače ter pri cerkvi med božjo službo krikali in tako kalili mir pri božjej službi in motili pobožnost gorečih navzočih kristjanov. Po posebnem prizadevanju gosp. Bezjaka, vodje c. k. žandarske postaje v Jarenini prišla je ta stvar pred slavno c. k. okrožno sodnijo v Celje. Bili so 19. t. m. za krive spoznani in obsojeni. Dva na štiri mesece, eden na 3 mesece, dva na 2 meseca in eden na 6 tednov ječe in zraven še vsak na teden po dva dni posta. Dobro tako! Kdor po Gospodovih dnevih požrešnost ljubi, on se naj čez teden posti. — Predzadnjo nedeljo v mraku spremljal je France Ferenc, viničarski sin iz Kušernika kolarja Rašelna, ter od tega zahteval, da mu posodi 1 fl. Ta se pa brani, a oni ga prime za vrat, ter mu žuga s silo. Rašel, že slaboten, da potepinu zahtevani denar, katerega pa taki skupaj zapijeta. Okoli 9. ure poda se kolar v krčmarjev hlev spat, pa Ferenc se prikrade za njim in mu vzame žepno uro in zraven še 1 fl. 80 kr. Ko je potem zapustivši hlev še pri drugem krčmarju nekaj pohištva poškodoval, jo je popihal in preminol v temnej noči. —

Iz Čadrama. (Društvene zadeve.) Po pravilih našega društva za zidanje nove farne cerkve se je zadnjo kvaterno nedeljo faranom in vsem društvnikom očitno poročalo napredovanje našega društva, katero je od zadnjega poročila narastlo od 972 udov na 1011 sem od 1. prosinca tekočega leta. Dobrotniki in društvniki smo do zdaj v gotovini v namen društva že vložili 2870 gld., med to svoto je že 85 gld. za drugo leto vplačanega. Okoli 300 udov, ki so se v društvo vpisati dali med domačimi in tujimi, obljubili so še za to leto okoli 700 gld. vložiti in ako bi vsi svojo obljubo vestno spolnili, smemo se gotovo še nepričakovanega napredka veseliti. Veliko udov pa je med letom se od nas drugam preselilo in sicer delavcev steklarne kneza Windisch-Grätz-a, pa tudi drugi službeniki, ki so nas sicer z večjimi ali manjšimi doneski podpirali obljubili, pa do zdaj tega niso storili. Nekoliko udov imamo tudi druge bivačih, ki so pa našemu kraju naklonjeni in so se nam pridružili, vsi ti tuji in domači so prošeni, da do novega leta obljubljeni znesek društvnemu predstojniku v kratkem pošljejo, ker tudi tukaj dvekrat dá, kdor hitro dá in bo njegov denar kar hitro našemu društvu z obrestmi, na katere se bo vložil, v podporo služil. 1635 gld. imamo pri zanesljivih domačih lastnikih po 6% razposojenih, 1335 gld. pa v konjiški posojilnici po 5%. Med letom se je že društvnikom poročalo, da je odbor svetlega cesarja prosil pod-

pore, pa ni bil vslišan. Prosili smo pomoči tudi Graško hranilnico, katera ima veliko svojega denarja tudi v našem okraji še zdaj razposojenega in od tistega gotovega dobička, pa nas ni vslišala, ravno tako tudi ne uzajemna graška zavarovalnica, pri kateri je veliko tukajšnjih lastnikov zavarovanih. Praška banka Slavija edina nam je obljubila 10% zavarovalnine prvega leta in 5% vsa druga leta, dokler cerkve ne postavimo in je vsled tega v Oplotnici zastopništvo postavljeno bilo, katero je občinski tajnik g. Mar prevzel in je želeli, da lastniki k tej banki pristopajo in s tem tudi naše društvo podpirajo. Posebnega pokrovitelja in radodarnih bogatih dobrotnikov pogrešamo, kakor takih po mestih nahajamo, ki veliko tisučev dostikrat enemu samemu društvu darujejo, moramo pa zato domači toliko bolj za to podvzetje vneti biti, saj smo lepe in prostorne cerkve istipite potrebni in jo bomo tudi z božjo pomočjo vsaj v nekaterih letih postavili. To pa se izgovodi tem prej, če ne opošamo v začetem delu in nas še naši sosede in drugi dobrotniki sčasoma zdatnejše podpirali bodo. K temu nam Bog pomoz!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kakor gre glas, stopi c. kr. namestnik, pl. Weber, v pokoj, na njegovo mesto pride potem koroški c. kr. namestnik, baron Schmidt-Zabierow in za Koroško postane c. kr. namestnik grof Kielmansegg, dosedaj c. kr. dvorni svetnik v Celovcu. — Na Dunaju je umrl dosedanji vrhovni prokurator dr. Jul. Glaser, prej za mestjanskih ministrov je bil minister za pravovodje. Bil je hud nasprotnik slovanskih narodov. — Dež. zbor v Gradcu snide se 7. januarja: kakor se kaže, bode koj prva seja burna, to pa sila burna, če se dopusti dr. Aussererjeva resolucija. Vsled te nismo Slovenci več Slovenci, ampak le „bindšarji“. Da se je taka resolucija le sprožiti mogla, dokaz je dovolj, da naši nasprotniki ne stojé več na podplatih, ampak na glavi. — Trije dež. zbori v Istri, Dalmaciji in na Moravskem so svoje delo že dognali, drugod bodo pa svoje zborovanje po sv. treh Kraljih še nadaljevali. — Minister znotranjih zadev, grof Taaffe, je prepovedal, da se o pustnih norčijah ne smejo več v mešniška ali nunska oblačila našemavati. Skrajni čas je za to, kajti judje in njih privrženci so take šeme najraje oblačili, malo so stale in izvržek ljudstva, ki na take norčije zahaja, bil jim je za to čez navado hvalen. — Minister za uk in bogočastje, dr. Gautsch, začenja dobro in kar misli, hitro izvrši. Nasprotnikov nahaja pač veliko, toda pretirani Nemci in drugi liberaluhi še ne vedó prav, ali bi se za ali pa zoper njega obrnili.

Ni še jim prave barve pokazal, mi pa malo vprašamo, kaj misli, da le dela prav, zadovoljni bomo; kedar pa bi videli, da ne ravna prav, bomo pa tudi svojo rekli. Sedaj se z njim strinjamo po polnem.

Vnanje države. Na jugu je sedaj vendar-le s premirjem resnica. Oba nasprotnika sta, kakor se je bilo dogovorilo, tla nasprotnika zapustila in upanje je, da postane iz premirja stalni mir. Za pogoje miru bo se sicer še pletlo delj časa, vendar pa Srbi razven nekaj plačila za oškodovanje Bolgarov druge škode ne bodo lahko trpeli. Svoje ime, ime hrabrih junakov — to so v tem boju izgubili. Tem lažje pa bodo Bolgari svojih terjatev katero popustili, saj so pred vsem svetom se pokazali za korenjake, Bolgarski knez Aleksander je prišel v Sredec in z velicim navdušenjem so ga vzprejeli. — Makedonija bi se baje tudi rada zedinila z Bolgarijo; priprave za to se delajo, se ve, da sedaj še na tihem. — Turčija se oborožuje, treba bi ji tega pač bilo ali proti komu bi se naj najprej obrnila? Po vseh straneh štrlé ji sovražni obrazi nasproti. — Rusi gledajo na to, da ostane Črno morje prosto. Kaj da pride potlej, to se bo že pokazalo. — Francosko ministerstvo je na vseh straneh zmagalo, večina bila je neznatna, toda za-nj vendar-le zmaga. Kredita za tonkingsko vprašanje ima sedaj 30 milj. frankov, 40 pa za oboroženje mornarice. Predsednik republike je voljen na novo stari Grevy. Na Angleškem, Nemškem, Italijanskem je vse, kakor je bilo pred prazniki; vsaj tacega, da bi se reklo, se ondi ni nagodilo. — Kolera je nastala v Benetkah in žal, da je štiri ljudi vsled nje umrlo že tudi v našem Trstu, to pa sami Slovenci, taki, ki so na ladijah z onih krajev prišli.

Smešnica 53. Nek gospodar je imel hudo ženo. Nič ji ni bilo po volji. Vedno je renčala in možu življenje po mogočnosti grenila. Terpinčeni mož se je čez njo velikokrat pritoževal svojemu modremu sosedu. Sosed mu je marsikaj svetoval: „Poslužuj se milih besed!“ je rekel. „Pojdi preč, kedar razsaja!“ „Kupi klepetulji kaj lepega!“ — „Če vse ne pomaga, pretepi jo enkrat do dobrega!“ — Mož je vse to poskuševal, pa nič ni pomagalo. Ko se je nekega dne sosedu sopet ženo bil pritoževal, mu reče ta: „Če je pa taka, prijatelj, moraš tedaj svoj križ potrpežljivo nositi.“ Mož se praska za ušesi, gre domov, si nabaše svojo drago soprogo na rame, ter jo nosi po hiši okoli, rekoč, da mu je sosed tako storiti svetoval, in glejte — pomagalo je.

Razne stvari.

(Za božičnico.) Njih ekselencija, milostljivi knez in škof so darovali za božičnico ubo-